

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI W BIAŁYMSTOKU
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**Sprawozdanie z realizacji
Krajowego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
w okresie
od 01 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku**

Sporządziła:

Idalia Czyńska

Zaakceptował:

**Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
/-/ Andrzej Kozłowski**

Białystok, czerwiec 2009 r.

Wstęp

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został ustanowiony 25 września 2006 r. Uchwałą Rady Ministrów Nr 162/2006 zgodnie z przepisem art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493) i będzie realizowany w latach 2006 – 2016.

Zgodnie z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Wojewoda dokonuje ilościowej i jakościowej analizy realizacji Programu i sporządza co roku w oparciu o dane przekazane przez podległe jednostki sprawozdawczość dotyczącą instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie, form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie. Badanie odbywa się w oparciu o druk sprawozdania, który jest załącznikiem nr 4 do Krajowego Programu.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane jest zarówno na szczeblu centralnym, jak też przez samorządy powiatowe, gminne oraz organizacje pozarządowe.

Niniejsze opracowanie – przygotowane w oparciu o sprawozdania z gmin i powiatów stanowi opis działań wynikających z zapisów Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowanych na terenie województwa podlaskiego **w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2008 r.**

Odbiorcami Krajowego Programu są:

- ofiary przemocy w rodzinie, w tym: dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne;
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- świadkowie przemocy w rodzinie.

Monitorowaniem realizacji Krajowego Programu na terenie województwa podlaskiego oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmują się pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Systematyczna ewaluacja Krajowego Programu stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących Program.

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następujących celów:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

I. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze województwa podlaskiego

Za wyjściowe dane na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie uznano dane opracowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Białymstoku.

Z ww. danych wynika, iż w 2008 roku nastąpił spadek liczby interwencji domowych ogółem, w tym również liczby interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie. Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie wyniosła w 2008 r. 3.333.

Tabela nr 1: Interwencje domowe

ROK	LICZBA INTERWENCJI DOMOWYCH	W TYM DOTYCZĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE	% udział
2005	31.938	3.434	10,75
2006	32.416	3.790	11,69
2007	30.243	3.701	12,24
2008	28.544	3.333	11,67

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Analiza struktury pokrzywdzonych i sprawców przemocy wskazuje, iż:

- wraz ze spadkiem liczby interwencji nastąpiły analogiczne spadki w liczbie osób doznających/ stosujących przemoc,
- najliczniejszą grupę pokrzywdzonych stanowią kobiety (ok. 50%) i dzieci do 13 r. ż. (ok. 40%),
- najliczniejszą grupę sprawców przemocy stanowią mężczyźni (96%),
- 61% sprawców przemocy było pod wpływem alkoholu,
- w 2008 r. nastąpił wyraźny wzrost udziału nieletnich w liczbie osób stosujących przemoc.

Tabela nr 2: Osoby doznające przemocy w rodzinie

ROK	OGÓLNA LICZBA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ - STW. PODCZAS INTERWENCJI	W TYM MĘŻCZYŹNI	% udział	W TYM KOBIETY	% udział	W TYM MAŁOLETNI DO LAT 13	% udział	W TYM MAŁOLETNI W WIEKU 13 - 18 LAT	% udział
2005	6.742	397	5,89	3.287	48,75	2.194	32,54	864	12,82
2006	7.270	396	5,45	3.610	49,66	2.311	31,79	953	13,11
2007	6.352	410	6,45	3.358	52,87	1.752	27,58	832	13,10
2008	5.989	361	6,02	3.138	52,39	1.715	28,63	775	12,94

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Tabela nr 3: Osoby stosujące przemoc w rodzinie

ROK	LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ ogółem	W TYM MĘŻCZYŹNI	% udział	W TYM KOBIETY	% udział	W TYM NIELETNI	% udział	Sprawcy pod wpływem alkoholu	% udział
2005	3.453	3.341	96,76	106	3,07	6	0,17	2.713	78,56
2006	3.800	3.663	96,39	126	3,32	11	0,29	2.812	74
2007	3.703	3.557	96,06	142	3,83	4	0,11	2.752	74,31
2008	3.353	3.222	96,09	112	3,34	19	0,56	2.058	61,37

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Pomimo spadku liczby interwencji nastąpił w 2008 r. wzrost liczby powiadomień skierowanych przez jednostki Policji do innych instytucji w ramach procedury NK. Najwięcej informacji przesłano do ośrodków pomocy społecznej i komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. W dalszym ciągu niewielka jest współpraca ze środowiskiem lekarskim. Nastąpił również spadek informacji przesłanych do placówek szkolno-wychowawczych.

Tabela nr 4: Liczba informacji przekazanych do instytucji pomocowych w ramach procedury NK

INSTYTUCJA / ROK	2005	2006	2007	2008
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	557	1077	1208	2134
KOMISJE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW AL.	552	848	1169	820
PLACÓWKI SŁUŻBY ZDROWIA	2	2	18	17
PLACÓWKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE	7	35	186	42
ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	33	58	374	284
INNE	374	453	577	947
suma	1525	2473	3532	4271

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

II. Infrastruktura instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie

Badanie infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie odbywa się w oparciu o druk sprawozdania, który jest załącznikiem nr 4 do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Poniżej opisane instytucje funkcjonujące w obszarze pomocy społecznej nie są jedynymi placówkami działającymi na terenie województwa podlaskiego, zajmującymi się udzielaniem pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Udzielaniem pomocy zajmują się również podmioty niepubliczne.

W województwie podlaskim w ramach instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie – wyszczególnionych w druku sprawozdania – funkcjonuje 45 placówek prowadzonych przez gminy oraz 17 instytucji prowadzonych przez powiaty.

GMINY

Na terenie gmin pomocy udzielono ogółem w blisko 2.000 sprawach.

Pomoc uzyskało:

- ❖ 1.321 osób w ramach interwencji kryzysowej (co stanowi nieco ponad 68% ogółu osób, którym udzielono pomocy)
- ❖ 614 osób skorzystało z innych form pomocy (min. otrzymanie mieszkania socjalnego, działania terapeutyczne) (blisko 32%)

Wśród osób, którym udzielono pomocy, blisko 19% stanowiła pomoc skierowana do dzieci.

Ponadto gminy wypełniły 274 Niebieskie Karty (tj. o 28 Kart więcej niż w roku ubiegłym), z czego 53 (ok. 20%) zostało przekazanych instytucjom działającym na rzecz osób pokrzywdzonych.

Działania interwencyjne podejmowane były w stosunku do 88 sprawców przemocy, na terenie 7 gmin, w tym w 6 przypadkach działanie polegało na izolowaniu sprawców od ofiar.

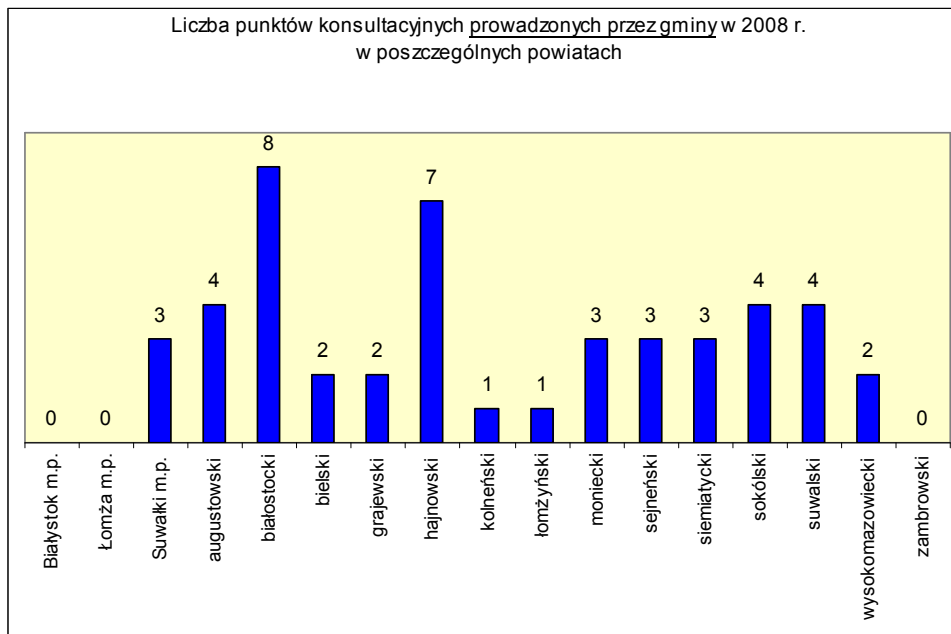
Punkty Konsultacyjne

Na terenie województwa funkcjonuje 45 punktów konsultacyjnych, których podmiotem prowadzącym jest gmina (na terenie 41 gmin). Z pomocy tych placówek skorzystało ponad 1.500 osób.

Największa liczba punktów konsultacyjnych prowadzonych przez gminy działa w powiatach:

- ❖ białostockim – 8
- ❖ hajnowskim – 7
- ❖ augustowskim, sokólskim, suwalskim – 4

Wykres nr 1

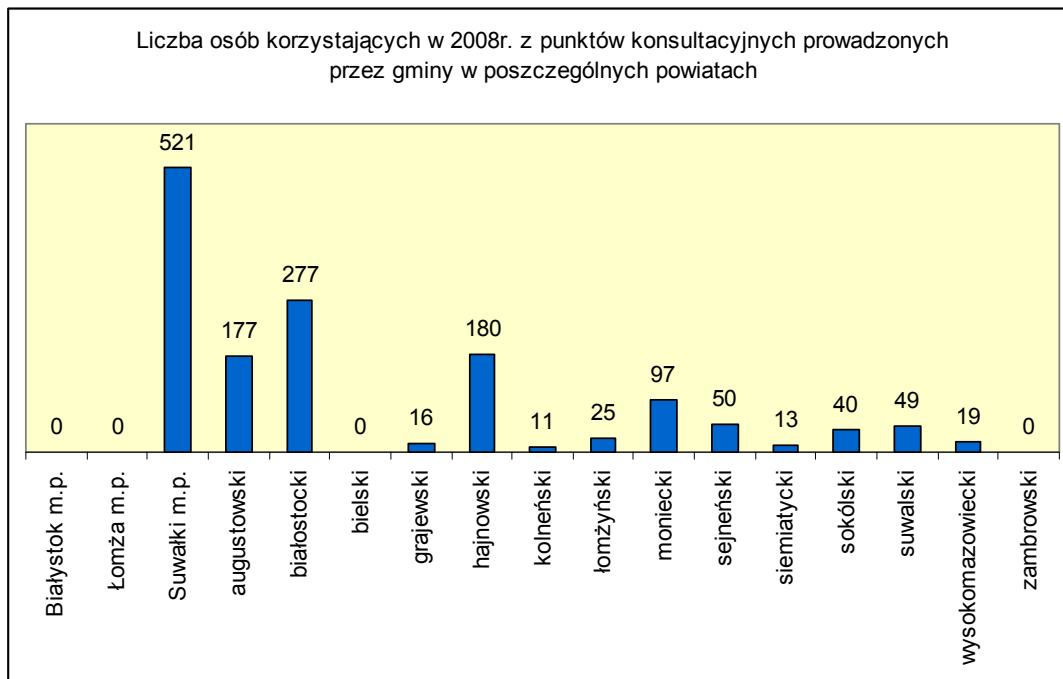
Na terenie m. Białystok, m. Łomża oraz w powiecie zambrowskim nie funkcjonują punkty prowadzone przez gminę. Natomiast na terenie miasta Białystok punkty konsultacyjno-informacyjne dla ofiar przemocy w rodzinie prowadzone są przez podmioty niepubliczne.

Najwięcej osób, które skorzystały z pomocy punktów konsultacyjnych prowadzonych przez gminy, było w następujących powiatach:

- ❖ m. Suwałki – 521
- ❖ białostockim – 277
- ❖ hajnowskim – 180
- ❖ augustowskim – 177

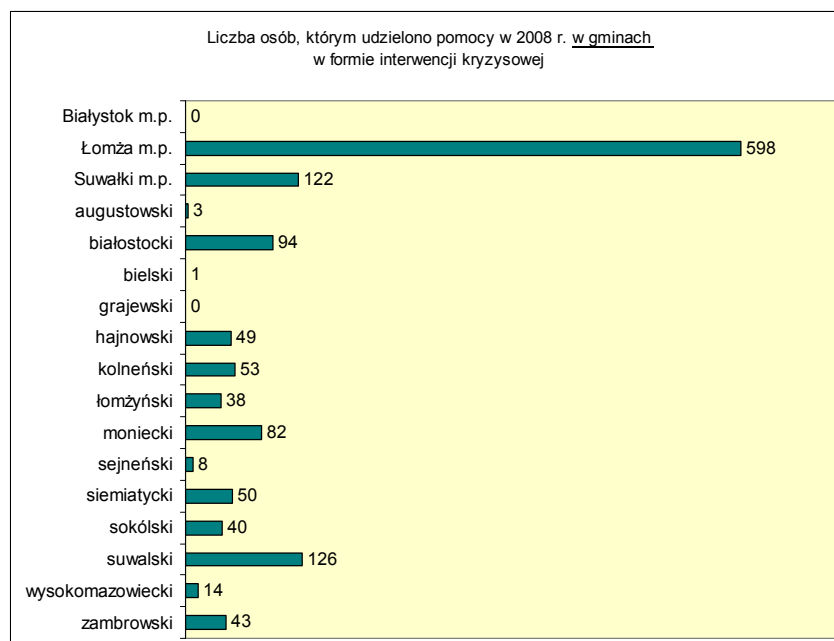
Należy podkreślić, iż w powiatach kolneńskim i suwalskim funkcjonują Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, które zasięgiem działania obejmują całe województwo.

Wykres nr 2

Biorąc pod uwagę formy pomocy udzielonej ofiarom przemocy, gminy podjęły w 2008 r. interwencję kryzysową w stosunku do ponad 1.320 osób. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystało blisko 2.400 osób, tj. o ok. 45% więcej.

Wykres nr 3

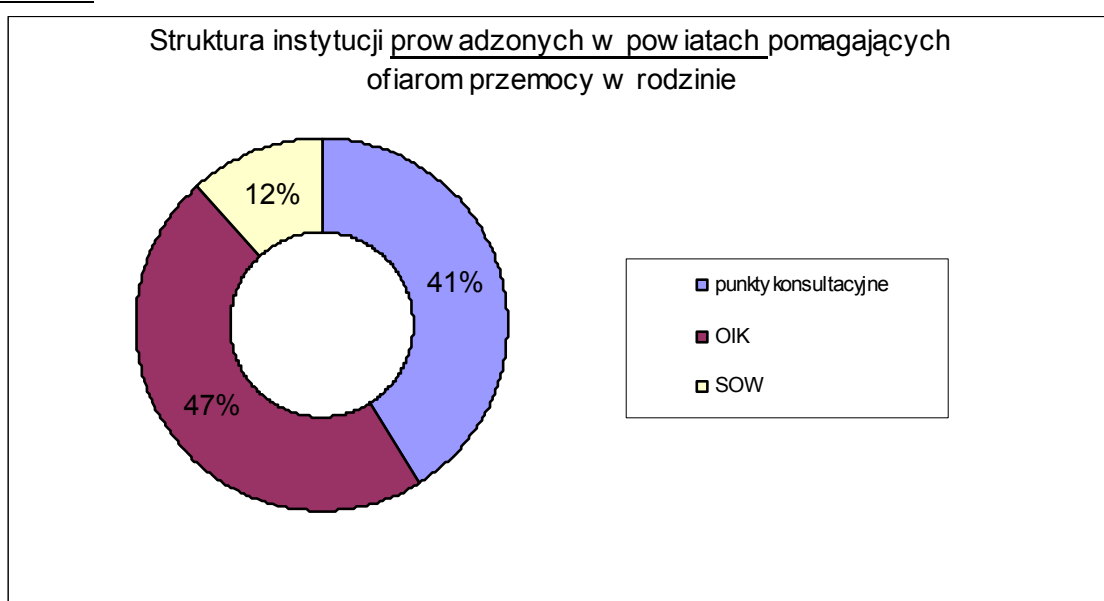

POWIATY

Wśród instytucji ujętych w formularzu sprawozdania, prowadzonych przez powiaty, należy wymienić 7 punktów konsultacyjnych, 8 ośrodków interwencji kryzysowej (w tym 1 nowopowstały w Hajnówce) oraz 2 specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (w tym 1 nowopowstały w powiecie suwalskim).

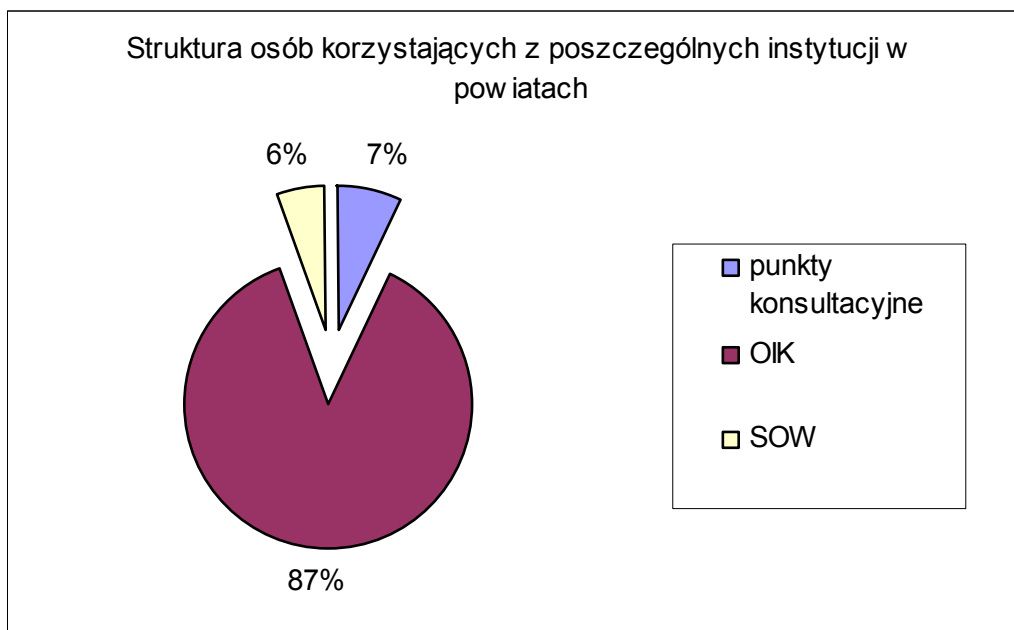
Żaden z powiatów nie prowadzi ośrodka wsparcia ani domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Wykres nr 4

Z pomocy wszystkich instytucji, ujętych w formularzu sprawozdania, prowadzonych przez powiaty, skorzystało prawie 1.840 osób, w tym: z pomocy punktów konsultacyjnych – 134 osoby (nieco ponad 7%), z pomocy ośrodków interwencji kryzysowej skorzystało 87% ogółu korzystających (tj. 1.602 osób, w tym 171 z pomocy całodobowej), natomiast w specjalistycznych ośrodkach wsparcia pomoc uzyskały 103 osoby (niecałe 6% wszystkich osób).

Wykres nr 5

Wszystkie instytucje prowadzone przez powiat (również te nieobjęte formularzem sprawozdania) udzieliły pomocy w prawie 1.940 sprawach.

Pomoc uzyskały:

- ❖ 1.395 osób w ramach interwencji kryzysowej (co stanowi blisko 72% ogółu osób, którym udzielono pomocy)
- ❖ 224 osoby w ramach pomocy całodobowej (11,5%)
- ❖ 319 osób skorzystało z innych form pomocy (16,4%)

Wśród osób, którym udzielono pomocy, nieco ponad 20% stanowiła pomoc skierowana do dzieci.

Ponadto powiaty wypełniły 213 Niebieskich Kart (tj. o 160 NK mniej niż w roku ubiegłym), z czego niecałe 5% zostało przekazanych instytucjom działającym na rzecz osób pokrzywdzonych. Tak niski odsetek wynika z faktu, iż – zgodnie z informacjami zgłoszonymi przez niektóre powiaty – część NK wypełnionych w powiecie jest przekazywanych do innych instytucji za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.

Na terenie 6 powiatów prowadzone były działania interwencyjne, skierowane łącznie do 438 osób stosujących przemoc w rodzinie, z czego w 88 przypadkach działania polegały na izolowaniu sprawców od ofiar.

W 8 powiatach 197 osób zostało poddanych oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy rodzinie (tj. o 63 osoby mniej niż w roku 2007).

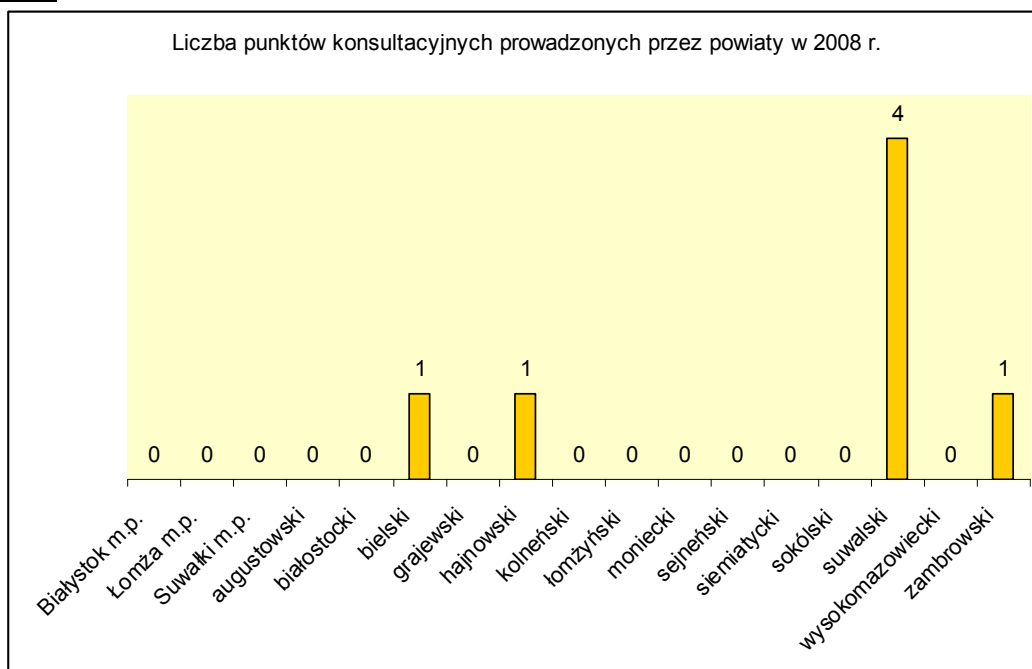
Punkty Konsultacyjne

W województwie funkcjonuje 7 punktów konsultacyjnych, których podmiotem prowadzącym jest powiat. Pomimo, iż formularz sprawozdania nie obejmuje tych jednostek, opierając się na doświadczeniach podmiotów realizujących Program należy je wskazać oraz omówić ich funkcjonowanie w 2008 r.

Punkty konsultacyjne funkcjonują, podobnie jak w ubiegłym roku, w powiatach:

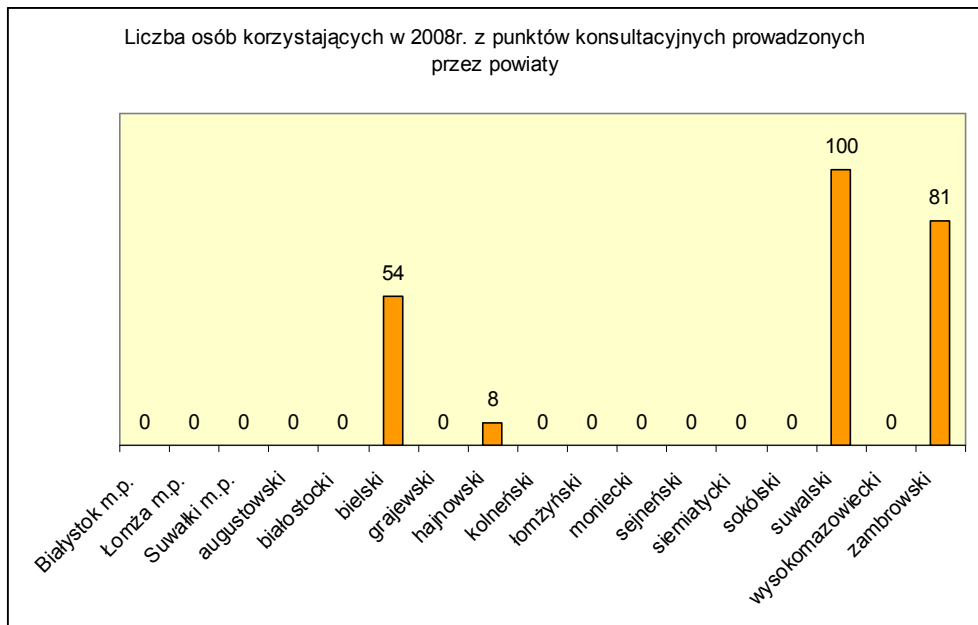
- ❖ suwalskim – 4
- ❖ bielskim – 1
- ❖ hajnowskim – 1
- ❖ zambrowskim – 1

Wykres nr 6

Najwięcej osób skorzystało z pomocy punktu konsultacyjnego prowadzonego przez powiat zambrowski – 81 osób; z usług punktów na terenie powiatu suwalskiego skorzystało łącznie 100; w powiecie bielskim do punktu zgłosiło się 45 osób, natomiast w hajnowskim punkcie pomoc otrzymało 8 osób.

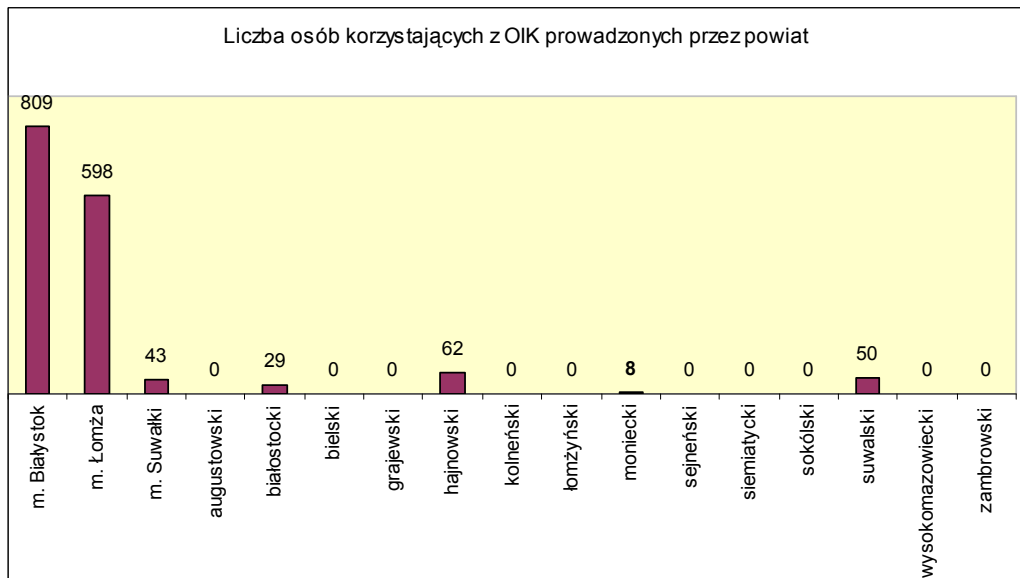
Wykres nr 7

Ośrodki interwencji kryzysowej

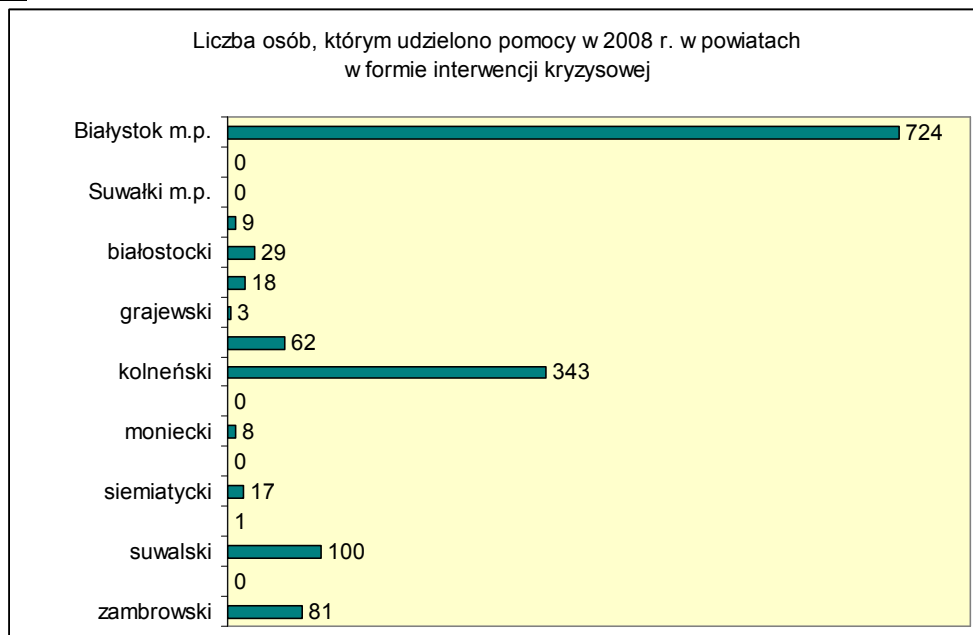
W województwie funkcjonuje 8 ośrodków interwencji kryzysowej prowadzonych przez powiat; dysponują łącznie 65 miejscami całodobowego pobytu. Z pomocy OIK skorzystało łącznie 1.602 osoby, w tym 171 osób uzyskało pomoc w formie całodobowego schronienia.

Wykres nr 8

Biorąc pod uwagę formy pomocy udzielonej ofiarom przemocy, powiaty podjęły w 2008 r. interwencję kryzysową w stosunku do 1.395 osób. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystało nieco ponad 1000 osób, tj. o ok. 29% mniej.

Wykres nr.9

Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie funkcjonują w powiecie kolneńskim i – od października 2008 r. – w powiecie suwalskim. Oba ośrodki funkcjonują w strukturach PCPR. Ośrodki są jednostkami o zasięgu wojewódzkim, prowadzonymi przez powiat jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Suwałkach zorganizowano w IV kwartale 2008 r. ze środków dotacji budżetowej. Do tego czasu poradnictwo specjalistyczne było udzielane w PCPR. Do końca 2008 r. były prowadzone prace remontowe zmierzające do uruchomienia Hostelu.

W okresie funkcjonowania Ośrodka w 2008 r. z pomocy specjalistycznej (psychologicznej, prawnej) skorzystało 50 osób. Działaniami z zakresu interwencji kryzysowej objęto ogółem 100 osób. Działania interwencyjne skierowano ogółem do 62 osób; programom korekcyjno-edukacyjnym poddano 57 sprawców przemocy w rodzinie.

Natomiast SOW w Kolnie udzielił w 2008 r. specjalistycznej pomocy 396 osobom; z pomocy całodobowej skorzystały 53 osoby, doraźnej – 343. Działania interwencyjne skierowano ogółem do 82 osób; programom korekcyjno-edukacyjnym poddano 16 sprawców przemocy w rodzinie.

III. Realizacja strategii pomocowych kierowanych do ofiar przemocy w rodzinie

Realizacja strategii pomocowych kierowanych do ofiar przemocy w rodzinie odbywa się poprzez stworzenie organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

1. Rozwój sieci instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie

Należy podkreślić ogromną rolę **organizacji pozarządowych** w działaniach zmierzających do zapobiegania przemocy w rodzinie i niwelowania jej negatywnych skutków. Podlaski Urząd Wojewódzki stale intensyfikuje współpracę w tym zakresie. Na terenie województwa funkcjonuje łącznie ok. 200 placówek wspierających ofiary i sprawców przemocy (ośrodki wsparcia, świetlice szkolne i socjoterapeutyczne, punkty konsultacyjno-informacyjne, kluby AA itp.), prowadzonych zarówno przez samorząd jak i organizacje pozarządowe.

Wykaz organizacji i instytucji funkcjonujących na terenie województwa podlaskiego wspierających ofiary i sprawców przemocy w rodzinie dostępny jest na stronie internetowej Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, www.bialystok.uw.gov.pl

2. Stworzenie warunków umożliwiających ofiarom przemocy otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych

Ze sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że jedną z form udzielonej pomocy zarówno przez gminę jak i powiat była pomoc w otrzymaniu mieszkania socjalnego.

Ogółem z tej formy pomocy udzielonej ofiarom przemocy w rodzinie skorzystało 16 rodzin (9 rodzin w roku ubiegłym), w tym:

- gminy udzieliły pomocy 1 osobie w 1 rodzinie
- powiaty udzieliły pomocy 15 osobom w 15 rodzinach.

3. Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy z udziałem Policji, prokuratury, kuratorów sądowych

Realizacja Krajowego Programu zakłada podejmowanie działań wspierających, realizowanych w ramach strategii terapeutycznych – wspieranie ofiar przemocy w rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz przerwanie cyklu przemocy, a także zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.

Ze sprawozdania z Krajowego Programu wynika, że programami ochrony ofiar przemocy zostało objętych jedynie 27 osób; programy realizowane były w 5 gminach (w roku 2007 – łącznie 121 osób w 7 gminach i 2 powiatach).

4. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie

Samorzady gminne i powiatowe opracowały i realizują programy terapeutyczne dla ofiar przemocy w rodzinie. W 2008 r. z tej formy pomocy skorzystały 624 osoby, w tym:

- 497 w samorządach gminnych
- 127 w samorządach powiatowych

[dla porównania – w 2007 r. z tej formy pomocy skorzystały łącznie 1.503 osoby, w tym 1.382 w samorządach gminnych oraz 121 w samorządach powiatowych].

Z informacji nadsyłanych przez gminy i powiaty wynika, iż wśród tych programów terapeutycznych ujęto inne działania, nie mające charakteru *stricte* terapeutycznego, jednak w znacznym stopniu przyczyniające się do udzielania wsparcia osobom i rodzinom poszkodowanym w wyniku przemocy.

Są to min.:

- ❖ działania o charakterze pomocowym wspierające rodziców i opiekunów w bieżącej pieczy nad dziećmi;
- ❖ objęcie oddziaływaniem wychowawczym oraz specjalistyczną pomocą dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (współpraca ze świetlicami prowadzącymi programy korekcyjne, kompensacyjne, udzielającymi pomocy w nauce, prowadzącymi specjalistyczne poradnictwo z zakresu psychologii, zajęcia z udziałem pedagogów);
- ❖ szeroko rozumiane poradnictwo i praca socjalna.

5. Izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów

Przemoc jest zjawiskiem patologicznym, które bywa obecne we wszystkich środowiskach, zarówno w rodzinach żyjących w ubóstwie, niewydolnych finansowo, jak i tych dobrze sytuowanych. Przybiera różne formy i często towarzyszą mu także inne patologiczne zachowania (m.in. nadużywanie alkoholu). Najbardziej widocznymi i oczywistymi skutkami przemocy są obrażenia cielesne. Należy jednak pamiętać, że znacznie gorsze od urazów fizycznych są urazy psychiczne powstające na skutek doświadczanej przemocy.

Zgodnie z polskim prawem, znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny stanowi przestępstwo (art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny).

Z danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku dotyczących 2008 r. wynika, iż liczba postępowań wszczętych z art. 207 kk ogółem wyniosła 799; liczba przestępstw stwierdzonych wyniosła 561. Odnotowano 242 przestępstwa stwierdzone, w których prowadzona była procedura NK.

Przestępstwo znęcania się w 2008 r. częściej popełniane jest w mieście (ok. 60% przypadków).

Tabela nr 5: Przestępstwo znęcania się – postępowania wszczęte i zakończone oraz przestępstwa stwierdzone

ROK	WSZCZĘTE	STWIERDZONE	ZAKOŃCZONE
2007	849	620	927
2008	799	561	839

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Tabela nr 6: Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 k.k wszczętych/ stwierdzonych/ zakończonych, w których była prowadzona procedura „NK”

ROK	WSZCZĘTE	STWIERDZONE	ZAKOŃCZONE
2007	438	255	373
2008	621	242	365

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Z analizy danych dotyczących przestępstwa znęcania się, przedstawionej przez Komendę Wojewódzką Policji w Białymstoku wynika, iż wraz ze spadkiem liczby postępowań i liczby pokrzywdzonych ogółem, spadła liczba małoletnich pokrzywdzonych w tej kategorii przestępstwa.

Tabela nr 7: Przestępstwo znęcania się – informacje o pokrzywdzonych

ROK	przestępstwa stwierdzone z art. 207 kk ogółem	pokrzywdzeni przestępstwem z art. 207 kk	w tym małoletni
2007	620	901	249 [27,63%]
2008	561	832	194 [23,31%]

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

Liczba czynów o charakterze znęcania się popełnionych przez nieletnich utrzymała się na tym samym poziomie co w roku 2007.

Tabela nr 8: Przestępstwo znęcania się – wybrane informacje o podejrzanych

ROK	przestępstwa stwierdzone z art. 207 kk ogółem	w tym czyny osób nieletnich	w tym czyny osób do 13 r.ż.
2007	620	14	1
2008	561	14	1

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

6. „Niebieska Karta” – Pomoc społeczna

Ze sprawozdania z Krajowego Programu wynika, że w okresie sprawozdawczym jednostki pomocy społecznej założyły prawie 487 Niebieskich Kart, w tym:

- gminy wypełniły 274 NK
- powiaty wypełniły 213 NK

Blisko 13% Niebieskich Kart zostało przekazanych do innych instytucji działających na rzecz osób pokrzywdzonych.

Tabela nr 9: Liczba wypełnionych i przekazanych Niebieskich Kart dot. przemocy w rodzinie

ROK	GMINA		POWIAT	
	liczba wypełnionych NK	w tym przekazanych instytucjom pomocowym	liczba wypełnionych NK	w tym przekazanych instytucjom pomocowym
2007	246	49	373	15
2008	274	53	213	10

IV. Formy działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie

1. Działania interwencyjne

Ze sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że działania interwencyjne podejmowane były w stosunku do 88 sprawców przemocy (3.083 w roku 2007), na terenie 7 gmin; w 6 przypadkach działanie polegało na izolowaniu sprawców od ofiar. Nie podjęto działań dotyczących eksmisji sprawców z lokali bądź kierowania sprawców do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Natomiast na terenie 6 powiatów prowadzone były działania interwencyjne skierowane łącznie do 438 osób stosujących przemoc w rodzinie (162 osoby w roku 2007), z czego w 88 przypadkach działania polegały na izolowaniu sprawców od ofiar (7 przypadków w 2007r.).

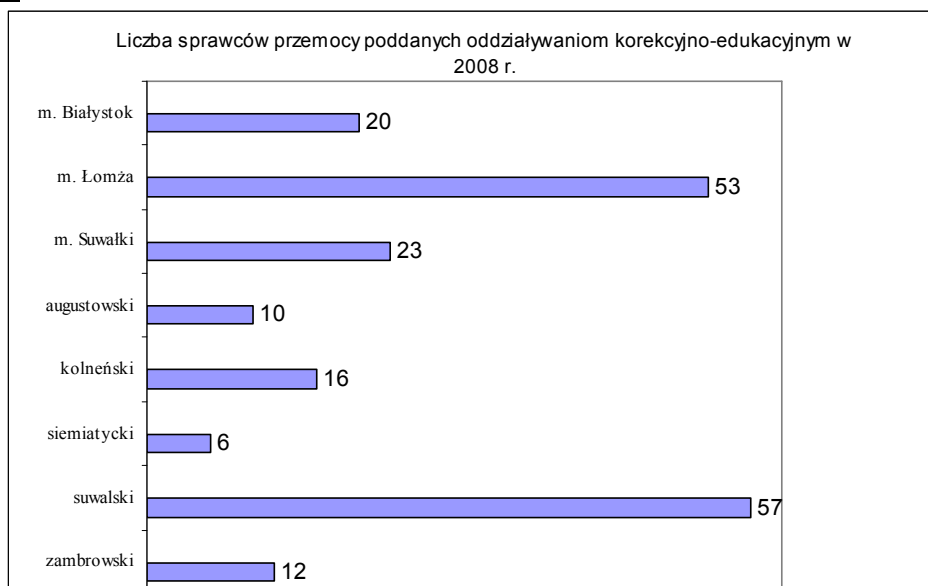
Ze sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że prace społecznie użyteczne w 2008 r. nie były wykonywane przez sprawców przemocy w rodzinie.

2. Programy korekcyjno-edukacyjne

Działania korekcyjno – edukacyjne realizowane są w ramach strategii ukierunkowanych na zmianę postaw i zachowań sprawców i mają na celu zakończenie przemocy w rodzinie. Realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych jest zadaniem zleconym samorządom powiatowym.

W 2008 r. programami korekcyjno - edukacyjnymi zostało objętych 197 sprawców (tj. o 63 osoby mniej niż w roku 2007). Programy były prowadzone w 8 powiatach (w tym 3 powiaty grodzkie). Koszt realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców wyniósł w 2008 r. 242.022 zł.

Wykres nr 10

V. Finansowanie

W 2008 r. na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przekazano środki finansowe z dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości:

1	Dofinansowanie bieżącej działalności Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie	351.140 zł
2	Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	242.022
3	Dofinansowanie bieżącej działalności OIK – zadań wynikających z Krajowego Programu Zwalczania i Zapobiegania Handlu Ludźmi	110.550 zł
4	Realizacja zadań własnych samorządu województwa – Szkolenia dla „Pracowników Pierwszego Kontakt” ***	14.211,09 zł
	RAZEM	717.923,09 zł

*** Szkolenia zrealizował Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku:

1/ „Budowanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie”;

Cel: przedstawienie założeń pracy metodą LZI; tworzenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; tworzenie lokalnej diagnozy zjawiska; współpraca z podmiotami pomocowymi;

Uczestnicy: pracownicy socjalni, pracownicy pcpr, zoz, kuratorzy sądowi, policjanci;

2/ „Budowanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie”;

Cel: przedstawienie założeń pracy metodą LZI; tworzenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; tworzenie lokalnej diagnozy zjawiska; współpraca z podmiotami pomocowymi;

Uczestnicy: policjanci, pracownicy ops, pcpr, placówek op.-wych., zoz, kuratorzy sądowi, przedstawiciele III sektora;

3/ „Praca metodą Lokalnych Zespołów Interdyscyplinarnych w praktyce”;

Cel: praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności pracy metodą LZI nabytych w poprzednich szkoleniach;

Uczestnicy: pracownicy administracji samorządowej.

Szkolenia realizowane było w trybie warsztatów, pracy w grupach, dyskusji. Łączny koszt realizacji szkoleń wyniósł 14.211,09 zł.

Podsumowanie

Samorządy gminne i powiatowe od wielu lat realizują zadania zmierzające do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Działania te często napotykać wiele przeszkód, min. brak wyspecjalizowanej kadry (zwłaszcza na terenach małych gmin), niewystarczające środki finansowe, udzielanie pomocy przez pracowników instytucji w ramach swoich kompetencji, co często przynosi niewystarczające efekty.

Dlatego dobrą praktyką wydaje się być systematyczne powstawanie na terenie gmin i powiatów koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także zespołów interdyscyplinarnych pracujących wieloaspektowo z ofiarą i sprawcą przemocy.

W okresie sprawozdawczym odnotowano zwiększone zaangażowanie przedstawicieli władz samorządowych (przy wsparciu organizacji pozarządowych) w pracę metodą zespołów interdyscyplinarnych z rodzinami wymagającymi wsparcia.

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
/-/ Andrzej Kozłowski